

Varemerke og design

Hva er det og hvorfor beskytte det?

Jens Herman Ruge

Seksjonssjef

Design- og varemerkeavdelingen

E-post: jru@patentstyret.no

© Patentstyret

PATENTSTYRET
varemerke - design - patent

Hvilke typer varemerker finnes?

Kellogg's

Nordea

ONCE YOU
POP... YOU
CAN'T STOP

www.patentstyret.no

Hva er felles for disse / hva er et varemerke?

Et varemerke er et kjennetegn for varer og eller tjenester som er egnet til å peke ut kommersiell opprinnelse.

”garantifunksjonen”

Verdieksemppler

Antatt verdi: 65 mrd. USD!!!
Utgift ved varemerkeregistrering i
Norge: 2300 kroner

Samme innhold, økt omsetning med
31% ved innførselen av plastflasken

Merkevare = goodwill

- Bygges på:
  - Kvalitet (patent)
  - Gjenkjennelighet (varemerke og design)
- Hvordan sikrer du at goodwillen tilfaller deg?
  - Ikke la andre aktører forveksles med deg
- Merkevaren er en følelse som må knyttes opp til noe konkret.
- Varemerker kan vare evig

Hvordan beskytte et varemerke

- Varemerkeloven gir innehaver en enerett til kommersiell utnyttelse ved:
  - registrering
  - innarbeidelse

- ® / TM ?

Fordeler ved registrering

- ❑ Sikkerheten er stor for at du har en enerett
- ❑ Vern i hele Norge
- ❑ Lave kostnader
- ❑ Patentstyret overtar noe av den praktiske håndhevelsen av vernet
- ❑ Taktisk effekt
- ❑ Grunnlag for avtaler (dokumentert rettighet)

Hvorfor nektes noen varemerker registrering? (eller hvor langt strekker vernet seg?)

- 2 hovedgrunner:
  - Pga. manglende særpreg
  - Pga. tidligere registrerte varemerker

Registreringshindring:

- manglende særpreg, § 13

- Varemerket må ikke bare gi uttrykk for varens/tjenestens:
  - art
  - kvalitet
  - formål
  - pris
  - sted eller tid for tilvirkning

Grader av særpreg

BioID.® (biometrisk identifikasjonsutstyr)?

Baby-dry (bleier)?

Ekte mann til leie (vedlikeholdstjenester)?

Alfakrøll (frisører/IT-tjenester)?

Swix

Sterkt

Suggestivt

Svakt **Beskrivende
ureg.bart**

registrerbart

www.patentstyret.no

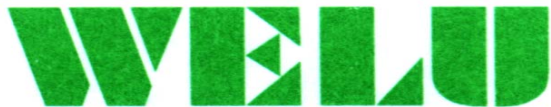
”sterkt”/”svakt” – hva vil det si?

- Både sterke og svake registrerbare merker har vern
- Hvor nærme kan andre merker komme uten å være egnet til å forveksles?

Registreringshindring -forvekselbare merker (§ 14)

- ❑ Med en annens navn, firma eller varemerke som er vernet
- ❑ Vurderingstemaet:
  - hvor like er merkene (kjennetegnslikhet) og
  - hvor like er varene/tjenestene som merkene gjelder for (vareslagslikhet)
- ❑ Omsetningskretsen
- ❑ Helhetsvurdering

Forvekselbare merker?

VELUX

Reg. nr. 183965 (kl. 19: bygningsmaterialer)

VELUX

Reg. nr. 124806 (kl. 19: bygningsmaterialer)

Annen avdeling avgjørelse nr. 7049 fra 2001 www.patentstyret.no

Forvekselbare merker?

AQUABONA

Reg. nr. 188.534

Begge merker gjelder div varer i
klasse 32

BONAQUA

Reg. nr. 166.799

Annen avdeling avgj. nr. 7115

Etter registrering, pass på varemerket ditt.

- Reager på krenkelseser
- Bruk TM eller ®
- Unngå degenerering!

Degenerering

- Hva har skjedd med
  - Thermos
  - Linoleum
  - Rollerblades
  - Kiwi

Design

www.patentstyret.no

Hva er design?

-”design er en liten lykkeopplevelse”

Mette Marit

- produktutforming, formgivning

Stortinget

www.patentstyret.no

Verdien av design

Jordan engasjerte Hareide Designmill, fikk ny innpakning og solgte dobbelt så mye de to første månedene som hele forrige år!

Lofotprodukt lanserte samme produkter med ny design, økte salget med i snitt 45%. Ett produkt økte med 370% i omsetning!

Hva er et produkt i lovens forstand?

www.patentstyret.no

www.patentstyret.no

Dekor, ornament, grafisk design

www.patentstyret.no

Deler av et produkt

Sammenstilling av gjenstander

Kilde: Karim Rashid

www.patentstyret.no

I tillegg til at din design må være et produkt, må:

- Designen være **”ny”**
  - Identisk design ikke tidligere allment tilgjengelig
- Designen må ha **”individuell karakter”**
  - Annet helhetsinntrykk enn tidligere tilgjengelig design
  - Frihet i utformingen har betydning

Eksempel

“FLASKESAKEN”

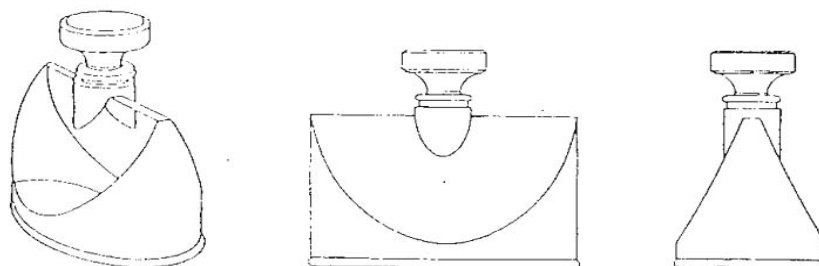
1. Avdeling, 1997 Anket til 2. Avdeling som kom til samme resultat som 1. Avdeling.

Reg.nr.: 72138

Reg.dato: 06.07.95

Sokn.nr.: 940063

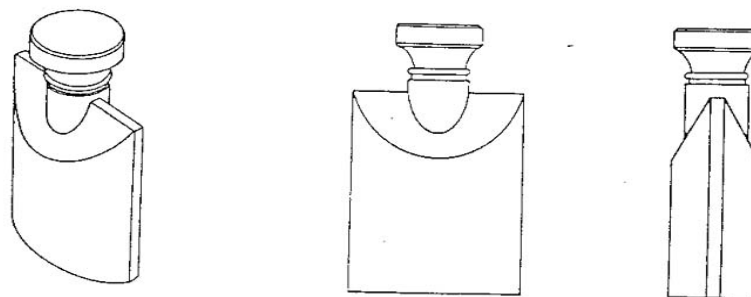
Inngitt: 04.02.94

DET SØKTE MØNSTERET

Kilde: www.bulgari.com

www.patentstyret.no

Tjänster
Medarbetare
Referenser
Partner

design & usability
in focus

MADE IN STHLM
DESIGN + USABILITY

2003-06-04
Onside.se snart online
Made in Sthlm formger Onside.se. Made in Sthlm har tidigare producerat Onsides grafiska manual samt grafisk form för tv-programmet Spelbolaget på TV4+. Onside.se lanseras till midsommar.

Nyheter: 1 2 3

Kontaktuppgifter

Innehåll

H.K.H. Kronprinsen

 Onsdag 10 Juni 2003
 Statsråd på Christiansborg Slot
 Onsdag den 10. juni kl. 10.30 deltagar H.K.H. Kronprinsen i statsråd på Christiansborg Slot.
Läs mer

[Emnehuset.dk](#) | [Översigt](#) | [Säg](#) | [Åbennitje saalgator](#)

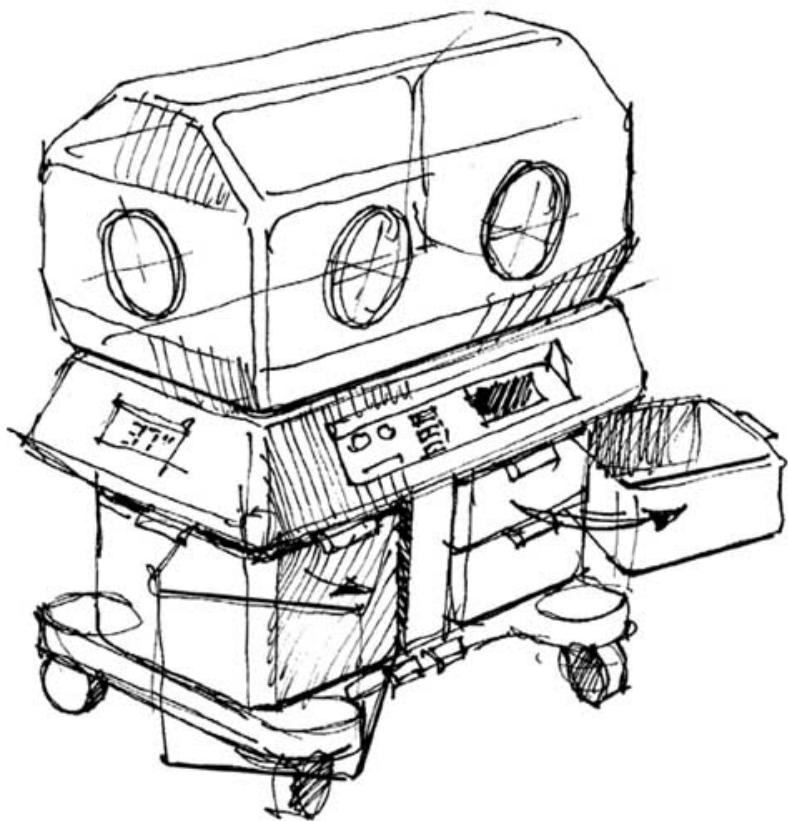

Design beskytter ikke funksjon

www.patentstyret.no

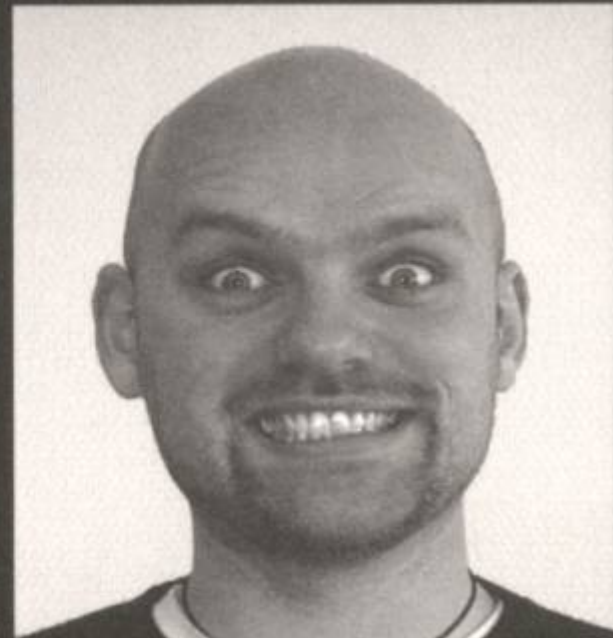

www.patentstyret.no

Designer som
blir kopiert

Designer som
får betalt for å bli
kopiert

DESIGNBESKYTTELSE: HVA - HVORFOR - HVEM - HVORDAN?

OPPSUMMERING

- ❑ ethvert produkt
- ❑ deler av et produkt
- ❑ grafisk design og dekorasjonsmotiver
- ❑ sammenstilling av produkter

- ❑ ikke den delen av designen som er funksjonsbestemt
- ❑ ikke edb-programmer

Husk å vurdere:

- ❑ Har jeg et særpreget navn?
- ❑ Har jeg en design med individuell karakter?
- ❑ Finnes det noe som ligner som kan bli et problem?
- ❑ Hør med Patentstyret